

Myrrhe van Spronsen en Jim van Os: 'We zijn god niet' Pleidooi voor een nieuwe psychiatrie van samenwerking. Uitgeverij Lannoocampus, Tielt 2021. ISBN 9789401481007 (Psychiatrie/ vernieuwende patiëntvriendelijke ideeën/ Hulpverlenersrelatie/ PO/ED/AG) Zie ook: www.lannoocampus.com

Soort boek/ziekte stijl:

Flaptekst: 'Veel mensen die in de psychiatrie werken, komen tot de conclusie dat het anders kan. De DSM-diagnoses voelen beperkend, ze vertellen ons niets over de kern van het psychisch lijden. Maar wat dan wel? We zijn God niet gaat over een nieuwe kijk op psychisch lijden, diagnose en behandeling. Het uitgangspunt is dat niet de hulpverlener de waarheid in pacht heeft maar dat die in gezamenlijke samenwerking met de hulpvrager gevonden wordt. Autonomie van de patiënt, bewustzijn en cocreatie zijn hierbij belangrijke onderwerpen. Vanuit professionele - en ervaringskennis nemen de auteurs de huidige psychiatrie onder de loep. Hun voornaamste doel is het streven naar een gelijkwaardige relatie tussen behandelaar en cliënt.

Met bijdragen van onder meer: Floortje Schepers, Dick Swaab, Stijn Vanheule en Gil The Grid.'

'Het boek bestaat uit vier delen:

- In het eerste deel leggen we uit hoe professionele kennis en ervaringskennis veel dichter bij elkaar liggen dan tot nu toe werd gedacht. Als je beide serieus neemt, blijkt dat er ruimte is voor een heel andere praktijk van ggz, gebaseerd op cocreatie.
- In het tweede deel vragen we ons af: als psychisch lijden niet wordt gerepresenteerd door de algoritmen van de DSM-5, wat is het dan wel? We doen een analyse vanuit diverse bronnen van kennis en komen erop uit dat psychisch lijden refereert aan een grenservaring die ontstaat als het contact met de grondwaarde van het gevoel verbroken is. Het is contextueel, transdiagnostisch en dynamisch in de manier waarop de persoon zich er toe verhoudt, onafhankelijk van de specifieke vorm.
- In het derde deel beschrijven we de waarden en werkwijzen die nodig zijn om cocreatie mogelijk te maken in de praktijk van de ggz. Tevens beschrijven we de contouren van GEM: het netwerk dat alle competenties en handelingsperspectieven bij elkaar brengt die nodig zijn om verandering, perspectief en meedoen te faciliteren, dwars door de verschillende contexten van psychisch lijden heen, in een levend en lerend systeem van samenwerking.
- In het vierde en laatste deel nemen we de lezer door de tien stappen van cocreatie in GEM: van samen begrijpen tot samen in een groepservaring tot samen sociaal ondernemen. Achter in het boek vertellen wij, ieder aan de hand van onze ervaringen, hoe wij tot cocreatie zijn gekomen.' (pag.16)

Over de schrijvers:

Flaptekst: 'Jim van Os is hoogleraar psychiatrie en voorzitter Divisie Hersenen bij het UMC Utrecht. Hij toonde aan dat waanzin van alle mensen is. Hij is mede-initiatiefnemer van 'De Nieuwe GGZ' en oprichter van PsychoseNet,

Myrrhe van Spronsen studeerde geneeskunde en is gepromoveerd in de neurowetenschappen waarna zij postdoc onderzoek deed op Yale en UCL. Ze is ervaringsdeskundige en maakte twee keer een psychose met manie door.'

Psychosenet: [Maak kennis met: Jim van Os, hoogleraar psychiatrie, psychiater en oprichter van PsychoseNet](#)

Wat viel op:

-Dit boek is zoals de ondertitel al zegt, een pleidooi om te gaan voor een nieuwe psychiatrie van samenwerking. Een GGZ die meer gericht is op cocreatie met de patiënt centraal. Met minder nadruk op de DSM-5 die stigmatiserend werkt en wetenschappelijk niet valide is (pag. 22). Waar de professional in co- creatie met ervaringsdeskundigen en patiënt komen tot zorg, gebaseerd op het Ecosysteem mentale gezondheid (GEM).

Na uitleg over ontstaan van de huidige psychiatrie wordt ingegaan op wat nodig is (bijvoorbeeld een ander concept van psychisch lijden) om tot een nieuwe psychiatrie van samenwerking te komen. Toegelicht wordt onder andere het uit 13 componenten bestaande ‘Ecosysteem mentale gezondheid (GEM)’ en daarna de tien stappen die nodig zijn voor een goede co-creatie.

Daarbij zeggen de schrijvers: ‘Het boek moet niet gelezen worden als een ‘blauwdruk’. Het is eerder een set van waarden en principes op basis waarvan de praktijk van de toekomst kan worden ontwikkeld in een nieuwe ecosysteem van co-creatie.

Ook kritische professionals komen aan het woord.

Een mooi boek met ook voor de AGZ waardevolle lessen over samenwerken en hulpverlener-patiënt relatie. Vol onderwerpen die vragen om met elkaar in dialoog te gaan.

Citaten:

Pag. 22: ‘Vooral eindeloze vragenlijsten die de persoon een paar honderd keer vragen: ‘hoe gek bent u’ kunnen beter achterwege blijven.’

Pag. 25: ‘Slechts zelden zal chronisch medicatiegebruik nodig zijn.’

Pag. 33: ‘Een ggz van cocreatie is alleen mogelijk als we samen taal en concepten ontwikkelen om psychisch lijden te beschrijven en te begrijpen.’

Pag.90: (Dick Swaab) ‘Als ik denk aan cocreatie dan wens ik je veel geluk en plezier met het idee dat je met iedereen verstandig zou kunnen praten over de situatie en dat je met de patiënt tezamen tot een oplossing gaat komen.’

Pag. 153: ‘De praktijk van cocreatie in GEM bestaat uit tien stappen die je gezamenlijk zet.’

Pag. 169: ‘Is er plaats voor pillen en andere medicamenten in de GGZ van cocreatie? Het antwoord is: ja.’

Inzien:

<https://libris.nl/boek?authortitle=jim-van-os-myrre-van-spronsen/we-zijn-god-niet--9789401481007#>

Recensies/Extra:

<https://deleesclubvanalles.nl/recensie/we-zijn-god-niet/>

<https://www.psychosenet.nl/boek/we-zijn-god-niet-jim-van-os-myrre-van-spronsen/> Podcast: Jim van Os over aanmodderen en verwonderen Socialrun
[huiskamerconcerten – Lezing Jim van Os](#)
<https://zinvollerleven.nl/we-zijn-god-niet-over-tekortkomingen-in-de-psychiatrie/>